

8119 J₂

REP. SPRAW Wewn. L. Śr.

ŚCIŚLE TAJNE

Wilno, dnia 1. września 21. r.

POLICJA POLITYCZNA

L. dz. 352 / Org. 21. / 5

ADJUTANTURA GENERALNA
 NACZELNEGO WODZA
 L. dz. 8119 J₂
 Wpłynęło dn. 15. IX 1921 roku
 Wyszło dn. — 1921 roku
 Załączników.....

POKRYTY BYTUACYJNY

za miesiąc sierpień 1921. r.

I. ORGANIZACJA WYWIADU WŁASNEGO..

Wywiad polityczny koncentruje się w Policji Polit. której Centrala mieści się w Wilnie. Obszar Litwy Środkowej podzielony jest na 8. części obsadzonych przez Ekspozytury. Obszór sąsiedni kolejowego jest oddany pod opiekę specjalnej Ekspozyturze. Ekspoz. działają przez zakonspirowany aparat wywiadowczy. Wystąpieniu na zewnątrz dokonywane są przez inne organy służby bezpieczeństwa, jako to Żand. Pol., D. O. K. i Pol. Państwowej. Współdziałanie bez nakazatu władz pozwala na egzekucje i opanowanie akcji antypaństwowej wrogów.

II. ORGANIZACJA WYWIADU OBCOZEMSKIEGO WYWIAD LITWISKI

Litwini pod kierownictwem Niemców zorganizowali wywiad, stojący na bardzo wysokim stopniu i skoncentrowany na wschód niemiecki z przystosowaniem do ~~terenu~~ terenu i stosunków. Kierowany jest znaczną sumą. Cała akcja koncentruje się w Instytucie Kowienkisa. Wzdłuż pasa neutralnego rozsiadane są organizacje „ZWIĄZKU STRZEŁA LITWISKIEGO” w całej Litwie /..

Organizacja mają swe środowiska w Olicie i Hamażyszczkach w postaci biur, skupiających się z wydziałów administracyjnego / gospodarczego / , oświeceniowego i wywiadowczego..

Wobec stanowiska Komisji Kontrolującej Ligi Narodów, Litwini opanowali teren neutralny i tu działają zupełnie otwarcie i bezpiecznie.

Do organizacji „Związek Strzel. Lit.” weszły nie tylko znajdujące się tu ~~szkolenie~~ szkolenie, lecz cała ludność pasa neutralnego, a nawet wsi położonych na terenie Litwy Środkowej. Jak Marcinkanie, Matuzer, Dziekciary, Pupieszki, Cierajce, Szarckiszki, Olkianiki, Jakiniki, Odyżuny, Durgunze, Pirociupie i wiele innych. Organizacja pracuje także

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

Zarządzony przez Pol. Polit. wywiad pozwolił ustalić w czasie sprawozdawczym, że do sztabu w Olicie należą plutony / Buras / Przełajki i Jakianeki. W Przełajkach D-cą plut. / Wadas Buras / jest Jan Gieras ze wsi Gerajce, zaś w Jakiancach - nauczyciel Wacenty Kierzys.-

Do Hanuszyszek należą plutony. Wąksztalancki i Klepacki, na których czele stoi Jan Stanczykas, reemigrant z Ameryki.-

Wymienione plutony podporządkowane są Centralnemu D-twu / Waldyba Saulje Sajunge / jednym z głównych działaczy tu jest Józef Pietikonis, pseudonim Żegar, były policjant, pochodzący ze wsi Darbuze.-

Członkowie tej organizacji odbywają systematycznie ćwiczenia wojskowe. Ostatnio uczestniczyli w manewrach odbytych w Kownie, gdzie instruktorzy niemieccy uczyli ich strzelać z karabinów maszynowych i rzucać granatami ręcznymi.-

Najintensywniejszą działalność przejawiają w powiecie Olkieniickim, gdzie korzystają z poparcia ludności tamtejszej, zle usposobionej do Polaków, oraz korzystają z tej okoliczności, że odcinek Orany - Matuze pozbawiony jest straży w ilości odpowiedniej.-

Tym się tłumaczą częste napady zbrojne na nasze placówki i wioski.-

Prócz opisanej organizacji natury militarnej, litwini posiadają kadry wyszkolonych wywiadowców, których puszczają na terytorjum Litwy Środkowej, w celach agitacyjnych i szpiegowskich.-

Akcje tę prowadzą głównie księża litewscy, których na placówkach odpowiednich ulokowywa biskup Wilenski ks. Matzlewicz, oraz nauczyciele, działający w myśl instrukcji otrzymanych z Kowna. Organizacja ta nosi tytuł „TYMCZASOWEGO KOMITETU W WILNIE,-”

WYWIAD BOLSZEWICKI.

W ostatnim miesiącu uwypuklił się znacznie wywiad bolszewicki. Na terenie Litwy Środkowej związane

Związek „MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ” 66. Na czele Związku stał przybyły z Petersburga komunistę BUCZUK Jan /pseudo Siemisiń/.

W *Admiral*

Akcja rozwijała się wśród młodzieży szkół żydowskich, zainicjowała szerokie kręgi, rozprzestrzeniając się na uniwersytecie tutejszy /aresztowane 2. studen-
tów członków Związku / Organizacja wzięta była we wzro-
we rany.-

Związek podzielony na trzy sfery, zależności do wieku członków. Sfera Karola Marksa obejmowała członków najstarszych. Sfera Karola Liebknechta - w średnim wieku i Sfera Engelsa stanowiły dzieci.-

W szkołach żydowskich przy ul. W. Pohulanca Nr. 18. i Zawalnej 21. *oraz w bibliotece* żydowskiej organizowane odczyty i prelekcje na tematy komunistyczne, oraz enawia-
ne sprawy *bierzące*

Powołano do życia „KLUB MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ” dzieląc się na *sekcje, które* obejmowały całokształt życia, a więc działając następująco: sportowa, gospodarcza, kasowa, oświatowa, agiacyjna, dramatyczna i inne.

Klub wydawał biuletyny dzienne, informujące temi e sytuacji politycznej w Rosji, zamieszczały wiadomości z życia tutejszych komunistów, wzywał do pomocy głęsnym i t.p.-

Sfery były kierowane przez prezydja składające się z trzech osób. Sekcje zaś prowadził zarząd.-

Prócz tego zorganizowane również „JACZEJKI” 99, mające za zadanie przyszykowanie aparatu do ewent. przeprowadzonego przewrotu.-

Dwie takie „JACZEJKI” 99, z których jedna działała w Wilnie, druga w kelenji letniej we wsi Pepajewo, blisko pod Nową - Wilejką, wykryte. Inne są pod inwigilacją.-

W związku z tą sprawą Policja Polityczna przeprowadziła w najrozmaitszych lokalach rewizje, które dały materiały obfite.-

De tej pory ^{4/8} te kilkunastu działaczy komunistycznych, których osadzono w więzieniu i oddano do rozporządzenia Prokuratorowi. Sprawa jednak nie jest jeszcze zakończona, gdyż śledztwo ujawnia coraz więcej szczegółów.-

Białorusini na ogół nie dają się zorganizować i wciągają do roboty wywrotowej. W kierunku tym pracują litwini i bolszewicy przez swych emisarjuszy, lecz bezskutecznie.-

Ludność jest za zbyt zbledzona, wyczerpana i ościężała a przytem niema powodów do oskarżania się.

Aczkelwick ataje litwinów i bolszewików przypisać należy pracy niemoż, to jednak ci b. bezpośrednio działalności nie przejawiają.-

W okresie ^{sp} sprawozdawczym stwierdzono intensywną i planową ataję litewską, bojową, której organizację opisano w punkcie poprzednim. Dodac tu jedynie należy, że w ciągu ^{sierp-} nia partyzancji litewskiej dokonali wypadów następujących: dnia 2. - na Dekszis, d. 6. - na Orany, dn. 10. - na Ożerańce. Wypadki te wykonywane są zawsze nocą i mają na celu niszczenie naszych urządzeń technicznych, gospodarstw własności indywidualnych ^{patryjotycznie, a nawet} nacierają na mniejsze oddziały wojskowe. Czujność władz bezpieczeństwa sprawiły że wszystkie te napady zostały odparte w porę.-

Policeja Polityczna strzymała informacje, stwierdzające działalność „ZWIĄZKU STRZELCA LITAWSKIEGO”, stanowiącego organizację bojową. Siedziby komend poszczególnej rejonów mieszczą się poza pasem neutralnym, a łącznicy między komendami, a organizatorami tego związku na terenie Wileńszczyzny, zamieszkują w pasie neutralnym.

W składowiskach Łyżnian, pow. Nowe - Święciański stwierdzono drugi rejon przyfrontowy, który wchodzi w skład 3.-go Sztabu Polowego Strzelca Litewskiego. Organizacja powołana dąży do pozyskania jak największej liczby członków, którzyby w chwili odpowiedniej wystąpili zbrojnie przeciwko Rządowi Litwy Środkowej. Prócz działalności Związku Strzelca Litewskiego stwierdzono egzystencję t. j. punktów wywiadowczych, będących

ośrodkami szpiegowskim. Jeden taki punkt ujawniono w
Uctanach / obserwacja jak-najściślej zarządzona /

Pol. Polit. wykryła organizację szpiegowską, utrzymywaną i popieraną przez Tymczasowy Komitet Litewski w Wilnie / stanowiącą dalszy ciąg organizacji ujawnionej już na jesieni ubiegłorocznej, ce do której teczy się jeszcze do tej pory dochodzenie sądowe. Tym razem stwierdzone, że szpiegów i łączników litewskich ukrywano w internatach litewskich przy ul. Subecz 23. schronach litewskich przy tejże ulicy w domu Nr. 16 i 18. Ujawniono, że osobnicy ci w celach szpiegowskich przebiegają się za kobiety i nawiązują kontakt z wojskami, wyolębiając od nich informacje dotyczące wojskowych. Przeprowadzone rewizje dały bardzo obfite materiały dowodowe, stwierdzające, że natrafiono na szereg rozgałęzioną organizację szpiegowską - polityczną.

Na terenie Litwy Środkowej ujawniono ostatnią działalność energiczną organizacji Komunistycznej partji Litwy i Białejrusi. Ośrodkiem głównym było Wilno. Organizacja ta dążyła do zainteresowania mas komunistycznych, jak najszersze kółła. - W tym celu rozrzucone były w kolosalnej ilości ulotki, broszury i gazety, poruszające sprawy społeczne i ekonomiczne, ostrzegające z punktu widzenia komunistów, oraz przygotowujące do akcji wywrotowych. Ostatnie zarządzenia Pol. Polit., o ile nie zniszczyły w zarędku tej organizacji, to przynajmniej zrobiły wśród niej bardzo znaczny wyłom.

Pol. Polit. posiada informacje o istnieniu t. zw. „Zaczejek” znajdujących się w powiecie Oszmiańskim / energiczne dochodzenia w toku / -

Agitacja prowadzona jest energicznie przy pomocy dobrze wyszkolonych agitatorów, pobierających od 50 - 100 mk. miesięcznie - Akcją kierują głównie księżki i naukowcy - Preklamacje *rozrzucone* są obecnie w dużej ilości / brak papieru / kielpartują gazety litewskie jak „Eswan Litwy” już zawieszony, a obecnie wychodzący pod zmienionym tytułem „Głos Litwy”, oraz żywym słowem starają się schybić Rząd Litwy Środkowej i jego zarządzenia sparalizować.

ORGANIZACJA LITEW-
KA.-

INFORMACJE
STYTU
ZSW
KRY

W Orlimkach ruchem agitacyjnym kieruje proboszcz miejscowej parafji ks. Kurwielia. Wejt gminy Podbrzezie Jan Kowalski energicznie agituje na Litwinach. Często wyjeżdża na pas neutralny, gdzie przebywa po kilka dni i jest on w stałym kontakcie z proboszczem miejscowej parafji. W Dziewiniuskach głównym agitaterem jest ks. Uabys. Kieruje on całą bandą wyreklamowanych agitaterów. Okell Swira i Michaliszek są szankowczo poważnie przeci agitaterów litewskich. Tu także wybitną rolę odgrywają księża litewscy, których masła ks. Wiskup Marulow. Oni ludzie dość chętnie poddaje się tej akcji i opiera się resperzjązmiom władz, uchyla się od poborów i płacenia podatków. Na pierwszy plan wysuwa się ks. Jakubank. Twierdzi on, że kto może, to ucieka na Kwieńszczyznę, a żołnierze i egzarowie desertują z wojska mosam. i walczą *Do armji litewskiej.*

Pod koniec kwietnia się zamakierze i zamakierka opierają o dobrych stosunkach, dobrebycie ludności i persadka szerezym, posiadającym na Litwie. Jak stwierdzono są to agitaterzy, których litwini uważali specjalnie w tym czasie.

AGITACJA BIAŁORUS.
Ks.

Na ogół bardzo nieznanymi w miejscowościach gęściej zamieszkałych przez Białorusków, agitaterzy prawną dość energicznie. Są to ludzie masłami przez litw. ków band bolszewików, którzy pragną zainteresować ludność niepodległością jaką obiecuje im litwa. Białorusiali pragną jedynie by nastąpił spokój, który pozwoliłby zająć się pracą.

Przez działaczy białoruskich wymienionych *fuz w papnie* nich meluzkach, poznaje się dość obecnie ks. Stepowicz z *Za* Swirza który jak ujawnione szpry propagandę antypanstwianą, *lecz* bez powodzenia. Chcąc jakimkolwiek sposobem poruszyć *spo* ludność wysuwa kwestję trójprzymierza polsko - litewsko - białoruskiego.

AGITACJA BOLSZEWIC.
Ks.

Ostatnio agitacja bolszewicka wzmogła się, lecz uprawiana jest bardzo ostrożnie. Komunistyczna Partja Litwy i Białejrusi rozrzuca wydawnictwa wyretowe w językach: polskim, rosyjskim i żydewskim. Głównie stara się zorganizować młodzież wpływu posiada przeważnie wśród żydów.

Zorganizowany na szeroką skalę KOMITET MŁODZIEŻY

KOMUNISTYCZNEJ, opisany w poprzednim punkcie, dzięki wystą-

pieniem Pol. Polit. został umieszczony. Zwrócił na siebie

uwagę komunistów, „Waniasza” zamieszkały w Swirze, który

często jeździ do Minska. -

Belaszewicy za wszelką cenę starają się pozyskać

wpływy na nich wśród pracowników kolejowych. W duchu komuni-

stycznym prowadzony jest Związek Kłosewicy Kolejowej. Przez

te placówkę starali się kilkakrotnie wywołać strajk, jednak

bezskutecznie. Ogół pracowników tym samym oparł się. -

AGITACJA ROSYJSKA. W niektórych miejscowościach zwłaszcza ostatnio pre-

wadzona jest agitacja rosyjska. Są to jednak poczynania nara-

znie bez znaczenia. Zwrócił na siebie uwagę Pol. Polit. inżynier

Gołubiew, naczelnik wydziału przewozów - Instrukcyjnego,

Wyrekeji kolei Wilenskiej, który w sposób planowy szerzy

agitację rosyjską i dąży do obsadzania pociągów przez Rosjan,

których tu i tam jest bardzo znaczna ilość.

PARTJA POLITYCZNA. Specjalne ugrupowanie partyjne zamieszkuje się w rapor-

cie za miesiąc *ubiegły*. Obecnie zmian większych nie zanote-

wano. Jedyną wśród organizacji, „Strzał Kłosewicy” nastąpił

rozłam, wobec czego ta zwiła swoje agendy, -

Z.B.K. nadal prowadzony jest nieudolnie i nie daje

rezultatów spodziewanych, a wręcz odwrotnie. Instruktorzy

miast zajmując się ^{się} energicznie pracą, albo buntują się, albo też

pochłanięci są swymi sprawami osobistymi. Na podkreślenie

zasługuje fakt ujawniony w Swirze. Dwaj tamtejsi instrukto-

rzy Z.B.K., zamierzając obwieścić, jakiego przyjęli na siebie,

zależeli bliżej pociągów. Po takich dniach piszą

prośby i załatwiają inne zlecenia, pobierając za to wysokie

opłaty. Często urządzą zabawy, szczególnie dla oficerów i pań

z towarzystwami, bawiących się przez całą noc. -

Wogóle Z.B.K. cieszy się złą opinią. Pożądana jest

reorganizacja, na którą pozwalają finansy, jakie organizacja

posiada do dyspozycji. -

SYTUACJA POLITYCZNA. W końcu w okresie ubiegłym przeżyła wiele wrażeń.

Zerwanie konferencji w Brukseli - odwołanie sprawy załatwie-

nia sprawy, wobec czego ludność ogarnęła apatia.

Ze stanu tego korzystają krętnie nieprzyjaciele i przez swych agentów wyzyskują zrzęcznie sytuację.- W związku z ostatnimi wypadkami na arenie międzynarodowej w sprawie Wilenszczyzny wysunięto między innymi projekt rozbrojenia tego kraju. Nacz. D-twa W. L. Śr., Gen. ŻELIGOWSKI zwołał do Wilnajazd Sejmików Powiatowych, oraz innych przedstawicieli ludności. Na zjeździe tym odbytym dnia 15 i 16 sierpnia odrzucono propozycję i oddano się całkowicie pod dalsze rozkazy Gen. Żeligowskiego.- Według otrzymanych informacji litwini przyszykują się do zbrojnego wystąpienia przeciwko nam. Napady partyzantów na nasze terytorjum, oraz wypadek ostrzelania w dniu 14. VIII. szwadronu technicznego 10. p. uł. na drodze Mosty - Ożerańce, obudziło zaniepokojenie.- Zły nastrój ludności potęgują nadużycia organów władz, popełniane w stosunku do ludności.-

W ostatnim okresie sprawozdawczym Pol. Polit. zdołała sparaliżować dwie placówki nieprzyjacielskie. Jedną to organizację litewską bojowo - szpiegowską, drugą to Komitet Młodzieży Komunistycznej, której zadaniem było szerzyć agitację i przyszykowywać ludność do akcji wywrotowej. Obie te sprawy dowiodły, że ruch antypaństwowy jest skoncentrowany w szkołach i internatach żydowskich i litewskich.

NASTROJ LUDNOŚCI. POLACY.-

Ludność Polska na ogół usposobiona jest patryjotycznie, jednak wyczerpana duchowo przewlekłym stanem niepewności o losy Wilenszczyzny, oraz gnębiona przez nadużycia popełniane przez nieuczciwych funkcjonariuszy państwowych.

W ostatnich czasach we wszystkich sferach spostrzeżę się spotęgowaną pracę. Zwłaszcza włościanie gospodarstwa swe porządkują i planowo je prowadzą. Interesują się żywo polityką i dążą do jaknajszybszego wcielenia Wilenszczyzny do Polski i ugruntowania rządów.-

Ziemiańskie kwestją polityczną zajmują się mało i śledzą wypadki o tyle tylko, by wiedzieć kiedy należy uciekać przed ewent. następującym wrogiem, jak to było w czasie poprzednich inwazji.-

Inteligencji mało. Zasklepiają się oni wśród siebie i zachowują się obojętnie w stosunku do wydarzeń politycznych. Udziału w tych prawie żadnego nie biorą, bojąc się ewent. zmian.

ROSJANIE.

W ostatnim czasie napływ Rosjan do ^{Wielkiej Rosji} ~~Litwy~~ znaczny. Są oni zadowoleni, że udało im się wyłobyć z bolszewji i do Rządu Litwy Środkowej odnoszą się życzliwie. Osiedlają się w poprzednio opuszczonych gospodarstwach, oraz wstępują na urzędy państwowe, w czym nie napotykają na większy opór władz. Objaw ten jest bardzo nie pożądany, tembardziej, że dzieje się to z krzywdą ludności polskiej, a zwłaszcza zdemobilizowanych wojskowych.

ŻYDZI.

Ludność żydowska zachowuje się biernie. Zajmuje się przeważnie handlem, szmukluje towary i artykuły do Kowieńszczyzny, a nawet Rosji, czem wyrządza duże szkody państwu. Żydzi stoją przeważnie na gruncie federacji Litwy z Polską. Wcielenia Wilenszczyzny do Polski boją się i przeciwstawiają się temu. Udziału wszędzie Sejmików Powiatowych symptomatycznie nie brali.

BIAŁORUSINI.

Białorusini naogół zadowoleni są ze stosunków panujących i nieczuli na wysiłki agitatorów. Polityką interesują się mało.

LITWINI.

Zainteresowanie wśród ludności litewskiej sprawami politycznymi jest bardzo duże. Są wrogo usposobieni do Rządu Litwy Środkowej i Polaków. Sprawnie organizowani są przez działaczy litewskich i stanowią bardzo niebezpieczny element. Stosunków z ludnością polską nie utrzymują.

REEMIGRACJA I UCHODZCTWO.

Od kilku miesięcy powraca znaczna ilość reemigrantów z Rosji. Na ogół stanowią żywioł bardzo niebezpieczny, zwłaszcza którzy zastali gospodarstwa swe zniszczone przez wojnę i nie posiadają środków do życia. Znaczna część uchodźców przekracza granicę w punktach zabronionych przez co unikają kontroli władz bezpieczeństwa i sanitarnych. Stwierdzono, że wśród reemigrantów znajduje się znaczna ilość szpiegów i agitatorów bolszewickich. Najbardziej niebezpieczne są okolice Rakowa, tedy więc przeważnie przechodzą granicę podejrzani przybysze.

Na fakt ten Pol. Polit. wróciła baczna uwagę i w porozumieniu z D.O.K. obsadziła Stacje Kontrolne swemi ludźmi.

Uchodźstwo za granicę nieznaczne. Przeważnie Żydzi wyjeżdżają do Ameryki i Argentyny.

STAN EKONOMICZNY.

Wobec ciągłego obniżania się wartości marki polskiej w stosunku do innych walut, warunki życiowe w kraju pogarszają się znacznie. Obfite zbiory, bardziej ożywiony handel i powstający przemysł pozwala przypuszczać, że stan ten poprawi się.

Litwa Środkowa, która przez pierwsze miesiące swej egzystencji wszystko czerpała od Polski, dziś znacznie zmniejszyła swe zapotrzebowania i jest już w stanie wiele rzeczy i artykułów wywieźć.

Handel odbywa się na dwóch drogach: z Polską i Kowieńszczyzną.

Do niedawna Rząd Litwy Środkowej, wykluczając jakie kolwiek stosunki z Litwinami, ponosił olbrzymie straty na szmuklerskich operacjach. Obecnie handel ten jest tolerowany i władze odnośne mają już pewną kontrolę nad handlem z Kownem, co daje dochody państwu. W najbliższym czasie, wobec zarządzonej reorganizacji celowej skarb otrzyma poważne zyski.

Bardzo ujemnie wpływają na odbudowę przemysłu ataki satargi fabrykantów z pracownikami. Sprawa ta wymaga zasadniczej sanacji, jakiej domagają się usilnie przemysłowcy. W Departamencie Handlu Przemysłu i Odbudowy, oraz Rudzie Ekonomicznej złożono wiele memorjałów i projektów, nad których załatwieniem pracują odnośne czynniki.

PRASA.

Z wychodzących organów największą poczytnością cieszą się: „Słowo Wilenskie” i „Gazeta Wilenska”. W Wilnie wychodzi wiele wydawnictw w antypaństwowym duchu redagowanych, a więc: „Dzwon Litwy”, „Vilnius”, „Viñnius Garsas”, „Nowiny Wilenskie”, „Wilenskoje Słowo”, „Krynica” oraz żydowski „Unzer Tog”.

Za zamieszczanie artykułów przeciwpaństwowych Wydział Prasowy ukarał następujące wydawnictwa: „Dzwon Litwy”

50.000.mk.,,, Wilnius Garsas '' - 20.000.mk. ,, Wilnius ''
20.000.mk. ,, Wilenskoje Słowo '' - 50.000.mk. ,, Unser
Tog '' - 10.000.mk. Zawieszono zostały ,, Wilenskoje Słowo ''
oraz „Dzwon Litwy ”. Redaktor tego ostatniego wydawnictwa,
Bierzyszka wznowił również antypanstwowe wydawnictwo
,, Głos Litwy ”.-

**BANDYTYZM i ZBRODNIE
POSPOLITE.-**

W ostatnich czasach bandytyzm i wypadki innych
przestępstw kryminalnych zmniejszył się znacznie. Przypisać
to należy sprawnej działalności Urzędu Śledczego Pol.
Państwowej. Zaznaczyć należy, że najbardziej trapią ludność
konickractwo, oraz sezonowe kradzieże z pól żyta i kartofli.
Pol. Polit. otrzymała informację, że we wsi Markusy odległej
o 5. wiorst od Michaliszek siedzą ^{się} bandyci, stanowiący połówkę
mieszkańców tej wioski. Kilkakrotne obławy zorganizowane
przez Urząd Śledczy nie dały wyniku. Przypisać to należy
temu, że władze zjeżdżają do Michaliszek autem i oczekując tu
aż do nocy, alarmują swoją obecnością zbrodniarzy, którzy
przezornie ukrywają się.-

**SPÓŁDZIAŁANIE
WŁADZ.-**

Policja Polityczna podkreśla z uznaniem, że wszystkie
władze bezpieczeństwa, pracujące na terenie Litwy Środkowej
zgodnie działają i wzajemnie pomagają sobie.-

Policja Państwowa nie wszędzie stoi na wysokości
zadania. W pow. Olkieniickim odznacza się wielkim tchórzostwem
i wobec tego nie wykonywa zarządzeń swej zwierzchności.
W pow. Święcianskim miejscowa policja stara się nie narazić
i funkcje swe pełni opieszale. Przypisać to należy temu,
że Policja tutejsza składa się z ludzi miejscowych, którzy
liczą się ze swym ustąpieniem naszych władz.

NADUŻYCIA WŁADZ.

Pol. Polit. otrzymała następujące informacje, dotyczące
się nadużyć. Leśniczy międzyrzecki, Dąbrowski sprzedał
6. szwadronowi 10. p. uł. 500. pudów siaraka ze spornej kłopi
wartości 90.000.mk, sprawa oparła się o Gen. Żeligowskiego.-

Stacja Kontrolna w Mejszagole nie wywiązuje się nale-
życie z powierzonych jej obowiązków. Lekceważenie służby
przez funkcjonariuszy, uprawiane przez nich pijanstwa
i łapownictwo sprawia, że szmuklarze przewożą nie tylko
złoto srebro, wartościowe papiery i inne rzeczy zabronione

lecz przepuszczane są osoby podejrzane, którym Stacja Kontrolna wydaje świadomie odpowiednie dowody. Zaobserwowano, że członkowie tej Stacji Kontrolnej pozostają w zażyłych stosunkach z żydami-szumklerzami. Wzajemnie się z nimi napijają i omawiają interesy w restauracji / patrz zał. meldunek./.-

Wypadek

Stanojonowany w Mejszagole 23.p.uż. Grodzieńskich zaniedbany jest bardzo pod względem dyscypliny. Pijanstwa żołnierzy, napady i rabunki łach na przejeżdżających kupców, kradzieże owsa i kartofli z pola, kur i kaczek z domów są na porządku dziennym. Oficerowie tolerują te nadużycia, a nawet swym zachowaniem się zachęcają żołnierzy do popełniania przestępstw. Sytuację wyzyskują bolszewicy i agitatorzy litewscy.-

Wójt gminy Mejszagalskiej Adamowicz wszystkie sprawy załatwia w restauracji lub u siebie przy wódce i ciągle jest pijany. Dzielnie mu sekunduje pisarz Rymśiewicz. Urząd Gminny często nie czynny jest do godz. 1.-ej z powodu nieobecności wójta i sekretarza, którzy sprawy załatwiają lub opijają w restauracji.-

Eksp. IV-D.

Stacja Kontrolna Policji Państwowej przy J.U.R., urzędująca w Nowo - Święcianach nie tylko, że nie wykazuje uzdolnień, lecz przynosi krzywdę Państwu. Wszystkie niemal sprawy załatwia za Łapówki. Częsnowiickiemu Józefowi wbrew opinii Ekspoz. Pol. Polit. wydano tu dokumenty, pozwalające na zamieszkanie w Rzeczypospolitej, podczas kiedy jako rosyjanie podlegał stosownie do rozkazu M.S. Wojsk Nr. 1001 odeżłaniu do Komisji Mieszanej w Baranowiczach.-

Stwierdzono nadużycia policjantów, pełniących służbę na stacji kol. w Nowo - Święcianach / meldunek i zeznania w załączeniu./.-

Łapownictwa Żandarmerji i Policji Państwowej urzędującej w Oszmianie stwierdzają podpisany załączonych protokołów.

W Swirze miejscowa policja zachowuje się skandalicznie. Wywiad przeprowadzony w Kobylniku przyniósł co następuje: funkcję komendanta posterunku pełni st. posterunkowy, Kuczynski Wacław, polecił

zdechłą krowę zakopać w ogrodzie

